Nra 129

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 31 Października v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Ukaz Rządzącego Senatu.

O nowém wyznaczeniu, względem dawania koni pocztowych dla przejeżdżających.

Wedle Ukazu Jego Cesarskiey Mości, Rządzący Senat, słuchali przełożenia P. Ministra sprawiedliwości, iż Pan Główny Naczelnik Departamentu Pocztowego przesłał mu kopią wypisu z protokułow Komitetu PP. Ministrów, dnia 15 kwietnia i 17 czerwca roku teraźnieyszego nastałych, o nowém wyznaczeniu względem dawania koni pocztowych dla przejeżdżających i kopią tegoż wyznaczenia. Tenże P. Minister sprawiedliwości pomienione papiery, z kopią odniesienia się do niego P. Głównego Naczelnika nad Departamentem Pocztowym, przekłada Rządzącemu Senatowi dla wiadomości i należytego, ile wypadać będzie, rozporządzenia. Z przesłanych zaś papierow, w odniesieniu się P. Naczelnika Głównego nad Departamentem Pocztowym wyrażono: W wydawanem od Departamentu Pocztowego, stosownie do Nay wyżey potwierdzonego urządzenia Komitetu PP. Ministrów, Pocztowym podróżniku (Дорожникъ) zamierzono umieścić niektóre postanowienia, które dla powszechney wiadomości są potrzebne, a w tey liczbie wydane w roku 1721 wyznaczenie, ile jakiemu stopniowi dawać koni pocztowych. Że zaś w tém wyznaczeniu znaydują się i takie tytuły, które się już odmieniły, a co samo z siebie, sądząc podług obecnego stanu urzędów, wymagało w ogólności poprawienia, tedy on za obowiązek sobie poczytał przedstawić na uwagę Komitetu PP. Ministrów nowe porównane wyznaczenie, w którém dla rang, będących w 5tey, 6tey, 7mey i 8mey klassie, przydano w porównaniu do dawnieyszego po jednym koniu, ażeby odznaczyć będących w 8mey klasie od kupców i różnego stanu ludzi, dla których osóbnym Naywyższym Ukazem, wydanym d. 7 kwietnia 1802 roku, dozwolono dawać *podorożne* i na trzy konie; a razem będącym w rangach ober-oficerskich podać możność brać podorożne na trzy, niższym zaś rangom na dwa konie, a że konie pocztowe nikomu pojedyńczo nie dają się, i ci niżsi służący, którzy wysłani bywają jako gońcy, podług Nay wyższego Ukazu 19 stycznia 1797 roku, mają prawo brać podorożne nawet na trzy konie. Komitet PP. Ministrów takowe wyznaczenie utwierdził, z tém, iż ono powinno służyć jedynie dla ograniczenia, jaką liczbę koni pocztowych, za opłatą ustanowionych *prohonow*, mają prawo żądać przejeżdżający, każdy stosownie do swojey rangi; trwające zaś na to postanowienia, na jaką liczbę koni położono wydawać urzędnikom *prohony* ze skarbu, przez to wyznaczenie zgoła się nie odmieniają. Które to postanowienie Komitetu i przez Cesarza Jegomości dnia 17 czerwca roku teraźnieyszego potwierdzone. Rozkazali: Nay wyżey potwierdzonego wyznaczenia wydrukować potrzebną liczbę exemplarzy, rozesłać, dla uczynienia rozrządzeń względem wykonania jego w wydziale pocztowey administracyi, do Głównego Naczelnika nad Departamentem Pocztowym; dla podania do powszechney wiadomości do wszystkich Rządow Gubernialnych; a dla wiadomości do wszystkich PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów i do wszystkich mieysc urzędowych przy Ukazach, a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentow Rządzącego Senatu przy uwiadomieniach. Dnia 18 września 1824 roku. (*Z 1go Departamentu*).

Wyznaczenie, zrobione w roku 1721, ile dla ówczasowego z St. Petersburga do Moskwy, świętey i wieczney godnego pamięci Cesarza Jegomości Piotra Wielkiego, *przejazdu, niżey wyrażonym rangom było wyznaczono podwod.*	Liczba podwod	*Dla niebytności teraz niektórych urzędow, postanawia się w podróżniku* (дорожникъ) *w tém wyznaczeniu uczynić następujące oznaczenie.*	Wiele koni
Jenerał Feldmarszałek, Admirał, Kanclerz	20	Jenerał-Feldmarszałek, Jenerał Admirał, Kanclerz i inne osoby 1szey klassy	20
Arcybiskupi, zasiadający w Synodzie, Senatorowie i Jenerałowie pełni .	15	Metropolici i Arcybiskupi zasiadający w Nayświętszym Rządzącym Synodzie, Senatorowie, Jenerałowie jazdy i piechoty, Admirałowie, Rzeczywiści Radcy Tayni, i Osoby Dworu, liczące się w 2giey klassie	15
Jenerał Porucznicy, Wice-Admirałowie .	12	Jenerał porucznicy, wice-Admirałowie, Radcy Tayni i Osoby Dworu liczące się w 3ciey klassie	12
Jenerał-Majorowie, i Szaucht. benachty, Ober-Prezydent nad Magistratami.	10	Jenerał-Majorowie, Kontradmirałowie, Rzeczywiści Radcy Stanu, Ober-Prokurorowie w Senacie i Synodzie, i wszystkie inne osoby, liczące się w 4tey klassie	10
Kapitanowie-Komandorowie, Wice-Prezydenci Kollegium Kancellaryi, Radca tayny Kollegium zagranicznego, Archiater.	7	Kapitanowie-Komandorowie, Radcy Stanu, i wszyscy Urzędnicy 5tey klassy	7
Półkownicy, Radcy Kollegialni, Ober Sekretarz Senatu. .	5	Półkownicy, Kapitani 1szey rangi, Radcy Kollegialni, Ober-Sekretarze Senatu i Synodu i wszy-	

		scy rangi 6tey klassy .	6
Podpółkownicy, Ober-Kommissarz, Assesorowie w Kancellaryach Ober-Sekretarze Kollegialni, Sekretarze Senatu .	4	Podpółkownicy, Kapitani 2giey rangi, Radcy Dworu, Sekretarze i Exekutorowie w Senacie i Synodzie, i wszyscy Urzędnicy 7mey klassy.	5
Majorowie, Prezydenci Magistratu w Rezydencyi, Sekretarze przy Kollegiach, Protokuliści w Senacie .	3.	Majorowie. Assesorowie Kollegialni. Protokuliści w Senacie i Synodzie, i wszyscy urzędnicy liczący się w 8ey klassie.	4
Aktuaryusz, Rejestrator, Kancellarzyści Senatu	2	Kapitani, Radcy honorowi i wszyscy, liczący się w randze klassy 9, 10, 11, 12, 13 i 14.	3
Podkancellarzyści i Kopiiści Kollegiow, i Senatu	1.	Niższych rang i służącym	2
A pod kollegialne i kancellaryyne papiery podług zapotrzebowania, a dragonom i sołdatom, przy tych papierach będącym, na czterech ludzi jeden koń.			

HISZPANIJA:

Madryt d. 11 października.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*).

Ponieważ członkówie ciała dyplomatycznego i wiele innych znakomitych osób w *Eskurialu* jeszcze się znaydują; zdaje się więc, że one nietylko dla ucałowania ręki Króla Jmci, ale i dla innych przyczyn tam się udały; i powiadają o nastąpić mającém zebraniu rady, która się ma składać z naszych ministrów, i dyplomatycznych ajentow pierwszych europeyskich gabinetów, a na którem mają bydź rozbierane *noty*, które gabinet tuileryyski naszemu niedawno podał. Słychać, że w rzeczonych notach żąda Francya od Hiszpanii: ażeby ostatnia ogłosiła powszechną amnestyą, z wyłączeniem tylko niektórych imiennie wymienionych osób, które należały do buntu na wyśpie *Leon;* ażeby przyjęła kształt rządu, zapewniający krajowi stałość, a narodowi hiszpańskiemu szczęście; ażeby uznała zaciągnioną pożyczkę przez stany kortezow; ażeby zatwierdziła i przestrzegała zawartych kapitulacyy między woyskami francuzkiemi i konstytucyynemi; nakoniec, jeśliby za potrzebę uznano, ażeby woysko francuzkie dłużey pozostało w Hiszpanii, jak do 1 stycznia, naówczas Hiszpania powinna nietylko francuzkie woyska utrzymywać, ale nawet przewyżkę żołdu między czasami woyny i pokoju zwrócić. Są to jednakże pogłoski.

Mówią tu o utworzeniu rady państwa pod przewodnictwem Xiążęcia Infantado, który ma wszystkie prace ministeryów, nim Królowi podane będą, przeglądać i za dobre uznać. Członkami tey rady, wymieniają Xiążęcia *Montemar*, Arcy-Biskupa *Toledańskiego*, Xiążęcia *Eguja*, i P. *Kalderona*.

Konstytucyonisci znowu mieli wylądować w okolicy *Marbella*.

Ku końcowi listopada oczekiwany jest w *Eskurialu*, ojciec Nayjaśnieyszey naszey Królowey, J. K. Wysokość Xiążę *Maxymilian Saski*. Nasz minister skarbowy, *Ballesteros*, który niedawno córkę utracił, choruje na gorączkę.

Madryt dnia 11 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego.*)

Pan *Zea*, pierwszy minister, wyznaczył juntę, mającą się zatrudnić zaprowadzeniem oszczędności w etacie na poselstwa i konsulaty nasze przy dworach zagranicznych. Kilku konsulow drugiego rzędu zupełnie usunięci zostaną.

Rodzina Królewska mieszka ciągle w zamku *San-Lorenzo*.

Od kilku dni rozchodzi się tu pogłoska, że za wpływem Pana *Zea* nastąpi zupełna zmiana naszego ministeryum.

Minister woyny jenerał *Aymeryk*, uczynił Królowi projekt, ażeby niektóre nowo-utworzone półki rozpuścić; a to dla tego, że żołnierze okazują duch, który nie jest zgodnym z monarchicznemi zasadami rządu.

Pozawczora, wyszły ztąd 3 kompanie ochotnikow Królewskich, dla uspokojenia ochotników w *Villaverde*. Za przybyciem na mieysce kompanie te były przywitane przez buntowników silnym ogniem karabinowym, legło wielu na placu, i ochotnicy madryccy, nic niezrobiwszy, wrócili na powrót.

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 6 października.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*).

Rząd nasz postępuje, z przyczyny odkrytego spisku, który miał 26 z. m. wybuchnąć, bardzo surowie. Królowa znayduje się w pałacu *Queluz*, ztąd o 4 mile, i nikt u niey bywać niemoże, ktoby wprzódy nie był przyzwoicie wypytany i obeyrzany. Dowodzący gwardyą, straż odbywającą, sypia w bliskości gabinetu Królowey. Wiele osób, które się udawały do pałacu *Queluz*, po wypytaniu celu ich przyyścia, wnet uwięziono. Z Patryarchą, którego obwiniają, iż miał wielkie uczestnictwo w kierowaniu całego interessu, łagodniey postępują. Rząd skazał go na wygnanie, ale on zadosyć temu nieuczynił, i miał oświadczyć, że tego nieuczyni.

Wszystkie przygotowania do zwołania stanów Kortez są ukończone; jednakże przeciwne stronnictwo tak ma bydź mocne, że rząd uważa za mniey przyzwoite, wydać rozkaz je zwołujący.

ANGLIA.

Londyn dnia 12 października.

(z *Gazety Warszawskiey*).

Przy ostatniém ułatwieniu zatargow naszych z *Algierem*, zastrzeżono stosunki jeneralnego konsula naszego i ponowiono warunek, zawarty roku 1816, z Lordem *Sydmouth*, aby w razie krokow nieprzyjacielskich między Algierem i Mocarstwami Europeyskiemi, nie uważano zabranych w niewolą chrześcian za niewolników; lecz aby się z nimi podług zwyczajów wojennych europeyskich obchodzono. Co się tycze stosunkow jeneralnego Konsula, ma odtąd doznawać grzecznego obeyscia się z sobą podług urzędu swego; osoba jego i dom mają bydź nietykalne, a ktoby go czynem lub słowy obraził, zostanie surowo ukarany; może sobie sam obrać tłumacza i służących, bądź z muzułmanow, bądź z innych krajowców; wolno mu wywiesić banderę angielską, tak na domie jego w mieście i na wsi, jako też na statku; nie będzie opłacał żadnego cła od potrzeb, sprowadzanych dla siebie i rodziny swojey, w przypadku odwołania, powrócić może bez przeszkody z rodziną swoją, służącemi i sprzętami; nakoniec używać będzie wszystkich honorow i prerogatyw, któreby poźniey przyznane zostały ajentom, konsulom lub wice-konsulom innego jakiego Mocarstwa.

Wczoraysza tuteysza gazeta *Eclipse* donosi z *Luizyany*, iż jenerał mexykański *Santona* wydał odezwę, w którey oświadczył się za sprawą królewską.

Odebrane tu gazety z *Nowego-Yorku* dochodzą do d. 8 września, i donoszą, iż kongres kolumbiyski postanowił zaciągnąć jeszcze 5,000 ludzi do woyska nad liczbę dawniey oznaczoną.

Uwol-

nił oraz na pewną liczbę lat wszystkie nowo zakładane plantacye kakao, kawy i indigo od opłaty dziesięciny.

Gazety Buenos-Ayreskie pod d. 1 sierpnia zbijają wiadomość o przeyściu jenerała hiszpańskiego *Olaneta* na stronę powstańców; był on owszem w połowie maja w mieście *Potosi*, i jako wice-Król wyzszego Peru zwołał wszystkich krajowców na zgromadzenie w *Chakisaka*, *Cochalakacha*, *la Paz* i *Santa-Cruz*. Wiadomości z *Lima*, idąc przez *Chili*, przychodzą bardzo puźno do *Buenos-Ayres*. Lekka jazda *Boliwara* snuła się w okolicy *Lima* i przecięła dowoz twierdzy *Callao*, którą admirał *Guise* zamknął od morza. Eskadrę tego admirała wzmocnił 45 działowy okręt liniowy *Isabella* z *Valparaiso*. W *Buenos-Ayres*, dokąd dyrektor *Freyre*, z niepomyślney wyprawy swojey przeciw wyspie *Chiloe*, jeszcze nie powrócił, lękają się napadu indyjan, którzy, podług zeznania dwóch zbiegłych jeńców, chcą za 3 miesiące uderzyć na tę prowincyą. Bunt który dnia 28 czerwca powstał w *Mendoza*, został wkrótce uśmierzony przez oddalenie tamecznego dowódcy *Gutierrez*.

— *Dnia* 19 —

Gazeta dworska tuteysza donosi o dalszem odroczeniu parlamentu od 14 listopada r. b. do 4 stycznia r. p.

Słychać, iż kanclerz skarbowy poda na przyszłem posiedzeniu parlamentu wniosek, aby cło wchodowe od wina o $\frac{2}{5}$ części zmnieyszono i różne podatki zniesiono.

Podczas ostatniey burzy na morzu blisko 100 okrętow utonęło przy brzegach angielskich.

Lord *Strangford* już w tey chwili musiał się udać ze *Stambułu* do *Petersburga*. Zamienia on urząd posła naszego przy dworze tureckim na takiż urząd w stolicy Cesarstwa Rossyyskiego. P. *Stratford Canning* będzie następcą jego w *Stambule*. Wszystkie odmiany zaszłe w dyplomatycznych naszych urzędnikach okazują mądrość ministra, któremu wydział spraw zagranicznych jest poruczony. Rady, tchnące pokojem, brać będą ciągle przewagę we wszystkich dworach europeyskich; a tak możemy się spodziewać długotrwałey wewnętrzney pomyślności i nieprzerwaney spokoyności.

List ajenta gospody *Lloyds*, z Mexyku pisany pod d. 31 lipca, wystawia przykry obraz stanu osady *St. Juan de Ulloa*. Mexykanie mieli zabrać kilka okrętow północno-amerykańskich i jeden europeyski, które były przeznaczone do tey twierdzy.

Odebrane tu dziś wiadomości z *Maranham* wyrążają, iż Lord *Cochrane* zaczął strzelać do miasta *Fernambuco* w Brezylii, które zapewne wkrótce się podda.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Obligacye greckie miały wiele i dość korzystnego pokupu.

Donoszą z *Puerto-Cabello*, że wyprawa przeciw Peru składa się 23,500 ludzi, i dnia 22 sierpnia, widzianą była na wysokości *Chagres*.

Statek pocztowy *Cortez* wypłynął do *Liverpool*, i przywiozł gazety z *Nowego-Yorku* datowane d. 8 września, obeymujące usprawiedliwienie się jenerała *Santona*, który będąc wysłanym na uspokojenie prowincyi *Jukatan*, przeszedł na stronę powstańców.

Gazeta *il Columbiano* z d. 18 sierpnia uwiadamia, że rząd tamteyszy postawił pod bronią 50,000 ludzi, gdy tymczasem Hiszpania zajęta domowemi rozruchami, dla utrzymania wewnętrzney spokoyności, obce woysko w kraju swoim utrzymywać jest zmuszona.

Piszą z *Karakas* pod d. 10 sierpnia, że panuje nieporozumienie między hiszpanami w Ameryce południowey; a to z powodu mianowania Wice-Królem jenerała *Olaneta*; gdy tym czasem inni jenerałowie pierwsze od niego sądzili mieć prawo do tey dostoyności. Ci niechcą mu bydź posłusznemi; on zaś postanowił całą siłą, jaką ma w swey mocy, utrzymać się przy tym dostojeństwie. *Boliwar* postanowił z tey niezgody korzystać.

— *Dnia* 22 —

(z *Korrespondenta Hamburskiego*)

Podług wiadomości, godnych wiary z *Paryża*, ma bydź postanowiono, następnego 1 stycznia, wyprowadzić znaczną część woyska francuzkiego z Hiszpanii. Czwarta część teraźnieyszego woyska okupacyynego, ma zająć twierdze; druga, prawie tak wielka, ma pozostać na granicy, jako woysko obserwacyyne; reszta zaś ma bydź rozpuszczona. To urządzenie uważają za podobne do wiary *Ultimatum* rządu francuzkiego, na przełożenie rządu hiszpańskiego, względem przedłużenia pobytu woysk francuzkich. Anglia ma bydź w zupełném, w tey mierze porozumieniu z rządem francuzkim.

Gazety nasze wymieniają następujące artykuły, nazwane tajemnemi warunkami, które *Ballasteros* przy zawarciu rozeymu podał, i które przyjęte zostały: Art. 1) woysko jenerała *Ballasteros*, nie będzie obowiązane walczyć przeciwko innemu hiszpańskiemu woysku. Art. 2) jenerał *Ballasteros* i jego woysko, spodziewają się, że francuzcy jenerałowie i J. K. W. Xiążę *Angouleme* będą prosili Króla Jmci, skoro tylko Król uyrzy się w wolném posiadaniu praw swoich, o nadanie Hiszpanii konstytucyi, któraby zapewniła jey rząd szczęśliwy i trwały. Art. 3) woysko ma dostawać żołd od rządu francuzkiego. Art. 4) jenerałowie, dowódcy i oficerowie, mają bydź we Francyi przyjęci, stopnie ich uznane i żołd im wypłacany, w przypadku kiedyby Hiszpania, w przeciągu 6ściu miesięcy po oswobodzeniu Króla Jmci, wyż rzeczoney konstytucyi nieotrzymała.

Pożyczki niewynosiły, jak wprzód donoszono, 3 milionów, ale wespół z paryzką pożyczką prawie 16 milionów f. s.

Z *Gibraltaru* wyszła wiadomość, iż algierska eskadra, składająca się ze 4 brygow i kilkunastu szonerów, wypłynęła z *Oran*, dla krążenia przeciwko hiszpańskiemu i sardyńskiemu okrętom.

Podług listow, odebranych przez deputowanego tuteyszego kolumbiyskiego, P. *Hurtado* od swojego rządu, *Boliwar* wszelkie dalsze sobie posyłanie woysk z *Kolumbii* strzymał. Ponieważ on sam w przypadku rozpoczęcia się wyprawy, dosyć mocnym się czuje, i żadney ofiary od Kolumbii niepotrzebuje.

Na wczorayszą wielką ucztę, którą Lord *Mayor* dawał, zaproszeni byli czterey młodzi Grecy i wprowadzeni przez P. *Bowring*. Byli oni w ubiorze narodowym i zwrócili powszechną uwagę. Jeden z nich nazywa się *Pericles* i jest z *Athen*.

W okolicy *Manchester* ukazała się banda rozboynicza, z kobiet złożona.

Z Pernambuco dochodzą wiadomości do dnia 19 sierpnia. Lord *Cochrane* uwiadomił wszystkich konsulow zagranicznych, że on uczynił nieprzystępnym port, przez zatopienie okrętów z balastem.

F R A N C Y A.

Paryż, *dnia* 20 *października*.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Posłowie rossyyski, pruski, angielski i austryacki, złożyli Królowi listy wierzytelne od swoich Monarchów.

Przy brzegach Anglii panowała wielka burza, w której przeszło 100 okrętów zatonęło, lub bardzo uszkodzone zostały. Znajomy, filozofem nazwany, *Pitszaft*, w czasie swey podróży na morzu z *Amsterdamu* do *Hamburga*, wraz ze wszystkiemi ludzmi, którzy się na okręcie znaydowali, utonął.

Winobranie w Szampanii już się rozpoczęło. Dla zimna niemożna było zupełnego doyrzenia winogron oczekiwać. Co do obfitości niemożna się tego roku żalić; gatunek jednak zostawi zapewne dosyć do życzenia.

Pomiędzy papierami zmarłego niedawno w zamku rodzinnym *Mont-Chevreuil*, margrabi *Mornay*, znaleziono własnoręczne listy *Ludwika XVIII* do Pani *Maintenon*. Zapewniają, że te listy mają bydź publiczności drukiem ogłoszone.

)o(

W tuteyszym ewangelickim kościele, bywa co niedziela i czwartek, szanowny inwalid, ozdobiony dwóma krzyżami. Ma lat 106, i jest zupełnie rzeźwy.

Niderlandy.

Bruxella dnia 20 października.
(z *Gazety Warszawskiey*)

Król Jmć, zagajając onegday obrady powszechnych stanów, mową z tronu, doniosł naprzód o przyszłem zaślubieniu drugiego swego syna z naymłódszą córką Króla Jmci Pruskiego, potém zaś namienił o ciągle przyjacielskich stosunkach ze wszystkiemi obcemi mocarstwami. Oświadczył nadzieię, iż układ z sąsiedzkiemi mocarstwami nada wolnieyszy tok handlowi i większy odbyt płodom i wyrobom krajowym.

Hrabia *Thibaudeau*, wygnany z Francyi, były członek konwencyi narodowey, którego pamiętniki o rewolucyi francuzkiey wyszły niedawno w *Paryżu*, odebrał rozkaz oddalenia się z kraju niderlandzkiego; lecz dla choroby pozwolono mu jeszcze niejaki czas zabawić.

Włochy.

Od granic włoskich d. 15 października.
(z *Korrespondenta Warszawskiego*)

Donoszą z *Turynu*, że Xiężna *Chablais*, siostra panującego Króla Sardyńskiego, na dniu 11 b. m. rozstała się z tym światem.

Gazeta turyńska umieściła co następuje: „Niektóre gazety francuzkie doniosły: że Dey Algieru zagroził woyną Sardynii, jeżeli zwyczaynego nieuiści mu haraczu. Wiadomość ta jest zupełnie mylną, ponieważ rząd sardyński nigdy żadnego nieopłacał trybutu. Woyna z tymże trwała tylko do ukończenia wyprawy angielskiey przeciw Algierowi; a w układach jakie Dey zawarł z Lordem *Exmouth*, równie zaszczytne warunki zapewnione są dla Sardynii, jak dla mocarstwa, która też warunki przepisało.

Danija.

Kopenhaga, dnia 9 października.
(z *Gazety Warszawskiey*.)

Wyszło tu d. 24 z. m. postanowienie, mocą którego trwające dotąd kary, *pod utratą majątku i dóbr*, częścią zmienione, częścią zupełnie zniesione zostały; kara zaś *pod utratą posiadłości ziemskich*, zupełnie zniesioną została. Celnieyszą przyczyną zniesienia kary utraty majątku, przywiązaney do kary śmierci, jest niewłaściwość, aby niewinna rodzina przestępcy, razem z nim cierpiała i że bojaźń tych skutków niemoże powiększyć bojaźni kary śmierci.

Wiadomości Rozmaite.

Greckie statki palne różnią się znacznie od innych statków morskich. Są to stare okręty, napełnione palnemi materyami, prochem, siarką, smołą i t. p. Liny są okręcone pakułami i namoczone w mieszaninie robioney z saletry, kamfory, oleju lnianego, oraz ze spirytusu winnego, i tym podobne. Od środkowego pokładu aż do lin, są drabiny w ten sposób urządzone, iż za ich pomocą ogień w jedney chwili wszystkie części lin masztów ogarnąć może. Wewnątrz są ryny, za pomocą których ogień rozchodzi się po wszystkich częściach statku, a jedna ryna, komunikująca się ze wszystkiemi innemi, wychodzi oknem, przy którem zewnątrz zrobione jest rusztowanie. Na tém staje kapitan okrętowy, gdy statek zapala; ludzie jego oczekują w przygotowanym czólnie, do którego spuszcza się natychmiast, skoro ogień poddał. Kapitanem jest zwykle człowiek doświadczony odwagi i męztwa, wybrany z pośród naylepszych maytków. Okręt, który ma zamiar podpalić, zwykł on uważać przed zachodem słońca, a wnocy dopiero posuwa się pod niego ze swoim statkiem palnym. Jeżeli mu się powiedzie umocować do nieprzyjacielskiego okrętu przednią część wiązań linowych statku palnego, w tenczas poddaje weń ognia, a sam chroni się na czólnie do okrętu, który na niego oczekuje. Wrazie opóźnienia się mają zwyczay rzucać się z czólna w wodę, ażeby explozya podpalonego okrętu i dla nich niestała się szkodliwą.

Przed kilką dniami wydarzył się w *Warszawie* smutny przypadek. Żona *Mularza* umarła nagle, podług rapportu policyynego i już dopełnionego sądowego śledztwa; przyczyną zgonu było wypicie kieliszka wódki pędzoney z *gorzkich migdałow*, którą przedawała żydówka kobietom niższey klassy, a to (chcącym mieć płeć delikatną) dla umywania się tąż wódką. Mularka niewiedziała, iż w jey mieszkaniu takowa znaydowała się wódka, którey nabyła inna kobieta będąca *brunetką*, a chcąca, dla przypodobania się swemu narzeczonemu mieć płeć białą. Jeszcze i inne osoby napiły się trochę teyże wódki, lecz natychmiast użycie znaczney ilości wody, i womity uratowały ich wkrótce. Z sekcyi ciała zmarłey mularki wykrytem zostało, że woda *migdałów gorzkich* była przyczyną jey zgonu.

Bilans dochodow publicznych w Anglii, daje następujący rezultat, pomimo, że w roku teraźnieyszym wielkie ulżenia w podatkach stałych, a zmnieyszenia w opłatach niestałych, nastąpiły. Przy zamknięciu obrachunku rocznego na dniu 10 października 1824 sporządzonego, okazało się przewyżki, 1,184,040 funtow szterl. Cały dochod w roku 1823 uczynił 1,168,642,080 zł. pol. Zaś w roku 1824 wynosi 2,016,003,680 zł. pol. Była zatém przewyżka, w którey opłata od cegły i kamienia do budowli używanego, w ostatnim kwartale 18,700 f. s. tęż pożyczkę pomnożyła. Pochodzi to ztąd, że w tym roku nie tylko w stolicy, lecz we wszystkich większych miastach znacznie się budowano. W mieście Bermingham stanęła 4,000 domow, tyleż w Liverpool.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 28 październ. rubel srebrny 3 rub. 82 kop. dukat nowy 11 rubli 95½ k. stary 11 rub. 83 kop. imperyał 37 r. 10 k.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powietrzu
Obserwacye meteorologiczne.	dnia 30 godz. 7 z rana	27 cal. 4,1 lin.	+ 1,5 stopni.	Polud. Wsch.	Deszcz.
	dnia 31 god. — —	27 — 3,1 —	+ 3 — —	Półn. Zach.	Pochmurno

Pozwolono drukować, *Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora*
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi,